

Σπύρος Λούης και Μαραθώνιος - «Γιαλαντζί» η επική νίκη του, το 1896;

✘ Ως γνωστόν η διεξαγωγή των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων που έγιναν στην Αθήνα το 1896, σφραγίστηκε με την κατάκτηση της νίκης στον Μαραθώνιο δρόμο από τον Σπύρο Λούη. Αν κι αυτή η νίκη γέμισε με υπερηφάνεια τα στήθη των Ελλήνων, που θεωρούσαν ζήτημα τιμής την ελληνική νίκη στον Μαραθώνιο, εν τούτοις αυτός ο θρίαμβος έχει και κάποιες σκιές που δεν κάνουν την νίκη του Λούη και τόσο...αδιαμφισβήτητη.

Ο Λούης, παρ' ότι μαρτυρείται ότι ήταν ένας σχετικά καλός δρομέας (αν και όχι ολυμπιακού επιπέδου και επιπλέον χωρίς προηγούμενη αθλητική εμπειρία), φαίνεται να μπήκε στον κατάλογο των αγωνιζόμενων, παρατύπως, χάριν του Ιωάννη Παπαδιαμαντόπουλου, υπεύθυνου της διοργάνωσης των προκριματικών και της διεξαγωγής του Μαραθωνίου. Η λεπτομέρεια βρίσκεται στο ότι ο Παπαδιαμαντόπουλος, ως συνταγματάρχης του ελληνικού στρατού, ήταν διοικητής του Σπύρου Λούη όταν αυτός υπηρετούσε την στρατιωτική του θητεία. Ως φαίνεται ο Παπαδιαμαντόπουλος είχε εμπιστοσύνη στις δυνατότητες του Λούη και προσπάθησε να τον προωθήσει με κάθε τρόπο, έτσι ώστε να πραγματώσει το όνειρο της ελληνικής μαραθωνίας νίκης.

Ο Λούης μπήκε τελευταία στιγμή στους προκριματικούς, όταν παράτυπα αυξήθηκε ο αριθμός των Ελλήνων μαραθωνοδρόμων από 10 σε 12. Ο Λούης τερμάτισε ενδέκατος και παρ' ότι -όπως φημολογείται- δεν έπιασε ούτε καν το χρονικό όριο πρόκρισης, εν τούτοις προκρίθηκε, κάνοντας χρόνο 3 ώρες και 19 λεπτά.

Στον Μαραθώνιο του 1896, έλαβαν συνολικά μέρος 17 αθλητές. Τέσσερις ξένοι και οι υπόλοιποι Έλληνες. Ο Λούης απ' την αρχή ήταν στους ουραγούς. Κι ενώ οι προπορευόμενοι δρομείς Βασιλάκος, Μπελόκας και ο Ούγγρος Κέλνερ «διερρήγνυαν τα ιμάτιά τους» πως ουδέποτε είδαν τον Λούη να τους προσπερνά, λίγο πριν τον τερματισμό ο αγγελιοφόρος αναγγέλει την πρωτοπορία του Λούη, κάνοντας το Στάδιο να δονείται απ' την ιαχή «Έλλην! Έλλην!». Ο Λούης τελικά τερμάτισε πρώτος, με χρόνο 2 ώρες, 58 λεπτά και 50 δευτερόλεπτα (μειώνοντας σε κατά σχεδόν 20 λεπτά την προσωπική του επίδοση των προκριματικών!).

Ποιο ήταν όμως το βασικό στοιχείο που θέτει σε αμφισβήτηση την καθαρότητα της νίκης του Λούη; Πέραν των μαρτυριών των συναθλητών του, ήταν γεγονός ότι κατά την διάρκεια του Μαραθώνιου δεν υπήρχε κανένας έλεγχος απ' τους κριτές, ενώ η οργάνωση ήταν υποτυπώδης. Έτσι οι «κακές γλώσσες» λένε, πως ο Λούης μετετράπη από ουραγός σε ουρανοκατέβατο νικητή από το πουθενά, καθώς κάλυψε ένα σημαντικό μέρος της διαδρομής πάνω σε...κάρο, κόβοντας δρόμο (έτσι εξηγείται και γιατί ήταν «αόρατος» στους προπορευόμενους αθλητές), γι' αυτό κι έφτασε στο Στάδιο και σχετικά ξεκούραστος. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί, ότι ο Λούης έκτοτε δεν ξανάτρεξε σε καμμία διοργάνωση, παρ'ότι προκλήθηκε απ' τους άμεσα θιγόμενους ηττημένους Βασιλάκο και Μπελόκα. Ίσως όπως λένε, για να μην φανεί η μετριότητά του και να κρατήσει την υστεροφημία του.